

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 1.7.2013
Sayı: 1072

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.
Saygılarımla

Osman AYDIN
Aydın Mv
Kemal Elinci

Bursa

Mustafa Moraylı
Mm mvl

Candan Yüceer
Teli dag mv

Can

İlhan DEMİRÖZ
Bursa Mv

Vahap SEZER
Kersin Mv.

Ergün Özkur
Uckaya mv

Hülya GÜVEN

(1) Prof. Dr. Hülya GÜVEN
CHP İzmir Milletvekili

Ayşe Nedret Akar
Balıkesir Mm mvl

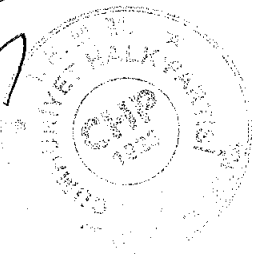
Haluk Ejidoğan
İstanbul Mv.

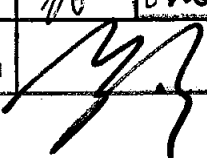
Haydar Akar
Kocaeli Mv.

İhsan Örkas
İstanbul Mv

Öner SEZER ALDAN
Mm mvl

Kadir Gökbuğ
İst. Mv

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Gelişim ve Sosyal İşler			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	05 Temmuz 2013		E. No: 2/1688	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
E.E	16	me	AP	mmr
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
01 Temmuz 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
01 Temmuz 2013
No : 225998

ADI - SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
F. Nur Sertel	İstanbul	
Çpur Bıyıklı	Dihir	
Ayhan Atıcı	Mersin	
Yeni Hıfız	Molhan	
M. Rıza Yalçınkaya	Bartın	
Mevlüt Duda	Hatay	
Ali Özçineli	İstanbul	
Doğan ŞATOK	Niğde	
Süleyman Geceli	İstanbul	
Dilek Adnan Yılmaz	USAK	
Tunhan Tayan	Bursa	
Abdullah Günel	İZMİR	
İzzet Çetin	Ankara	
Sinan Aygün	ANKARA	
Ali SARIBAŞ	Çarşamba	
Mehmet Volkan Canaklı	Trabzon	
Mahmut Tanel	TAT.	
Hasan ÖREN	MARİŞA	
Vahit Kurt	ERK	
Uğur Öner	İstanbul	

PEDEK KÜÇÜK İSTANBUL

GENEL GEREKÇE

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40 ıncı maddesindeki fiili hizmet süresi zammı uygulaması ile düzenlenerek bazı ağır ve yıpratıcı görev ve hizmetlerde çalışanların daha kısa sürede emekli olabilmelerinin sağlanması amaçlanmıştır.

5510 sayılı Kanun'un 40 ıncı maddesindeki düzenleme ile fiili hizmet süresi zammından yararlanacak gruplar Avrupa Birliği Komisyonu direktifleri, günümüz teknolojisi, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki gelişmeler ile iş riskleri dikkate alınarak yeniden tanımlanmıştır.

Yasa metninde, radyoaktif ve radyoiyonizan maddelerle yapılan işler, asit üretimi yapan fabrika ve atölyeler, cıva üretimi işleri sanayi, kurşun ve arsenik işleri ve benzeri işler yasa kapsamında değerlendirilmiştir. Bu işlerde fiilen çalışanlar için işin niteliğine göre değişen sürelerde fiili hizmet süresi zammı eklenmesi öngörülmüştür.

Formaldehid (FA - CH₂O) maruziyetinde yapılan işler ve bu işlerde çalışanlar bugüne kadar Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında düzenlenmemiştir.

Laboratuvarlarda kullanılan kimyasal maddelerin kanserojen etkilere sahip olduğu, bu maddelere maruz kalan sağlık personelinin sağlığının uzun vadede olumsuz etkilendiği bilinmektedir. Bu ortamlarda kullanılan kimyasal maddelerden biri de formalehiddir.

Aldehit ailesinin önemli bir üyesi olan Formaldehid (FA - CH₂O) elektrofilik özelliği nedeniyle oldukça reaktif bir özelliğe sahip, oda sıcaklığında hızla gaz haline geçebilen, yanabilen, suda çok iyi çözünen, renksiz, keskin kokulu, irrite edici, düşük molekül ağırlıklı zehirli bir gazdır Metil alkolün oksidasyonu ile elde edilmektedir. Methanal, methylene oxide, oxymethylene, methylaldehyde ve oxomethane olarak da bilinmektedir. Suda kolayca erimekte, %37 lik solüsyonuna formalin denilmektedir.

Organizmaya dışarıdan alınan Formaldehid vücut içerisinde depo edilmez. Formaldehid dehidrogenaz (FDH) enzimi aracılığıyla karaciğer ve eritrositlerde formik asite metabolize olan bu kimyasal ajan idrar ve dışkı yoluyla ya da karbondioksit okside olarak solunum yoluyla atılır. Formaldehid mukoz membranlar için oldukça irritan olup, nonenzimatik yolla protein, nükleik asitler, doymamış yağ asitleri ile güçlü bir şekilde birleşme eğilimindedir. Bu birleşme, proteinlerde denatürasyon oluşturarak sitotoksiste, iltihabi reaksiyon, nekroz, alerji ve mutajenik etkinin görülmesine neden olmaktadır.

Formalin buharının havadaki konsantrasyonu ppm (part per million) ile ölçülmektedir. 1 metreküp havada 1.248 miligram formalin bulunmasına 1 ppm denilmektedir. Formalin absorpsiyondan 1.5 dakika gibi kısa bir sürede formik aside metabolize olmakta, formik asit idrar yoluyla böbreklerden atılmakta ya da karbondioksit ve suya dönüşmektedir. Formalinin akut ve doza bağlı etkilerine bakıldığında 0.05-1.0 ppm konsantrasyon aralığında kötü koku, 0.05-2.0 konsantrasyon aralığında göz irritasyonu, nöropisşik etki, 0.1-25 konsantrasyon aralığında burun, boğaz irritasyonu, 5-20 konsantrasyon aralığında göz yaşarması, dispne, öksürük, burun, göz ve farinkste yanma, 20 ve üstü konsantrasyonlarda pulmoner ödem, inflamasyon, pnömoni, 100 ve üstü konsantrasyonlarda ise ölüm görülmektedir. Yüksek konsantrasyonlarda formaldehid solunursa mukostaz ve siliostaza gelişmektedir.

FA, ağız yoluyla alındığında üst gastrointestinal sistemde lokal korozif etki meydana getirmektedir. Mide bulantısı, şiddetli ishal, karın ağrısı gibi semptomların ardından nekroz, perforasyon ve kanama gelişmektedir. Daha sonra dolaşım kollapsı, şiddetli metabolik asidoz ortaya çıkmakta ve birkaç gün içerisinde ölümle sonuçlanmaktadır.

Formaldehidin karaciğer hücrelerinde glutatyon seviyelerini azalttığı ve karaciğerde FA toksisitesinin arttığı bilinmektedir.

FA toksik etkilerini nonenzimatik yolla DNA, RNA, protein ve doymamış yağ asitleri ile güçlü bir şekilde birleşerek gerçekleştirme eğiliminde olup FA'nın nörotoksik etkileri akut etkilenmelerde baş ağrısı, baş dönmesi, keyifsizlik, uykusuzluk ve iştahsızlık şeklinde kendini göstermektedir. Uzun süreli maruziyette ise, duygu-durum bozuklukları, davranış bozuklukları ve epilepsi gibi kalıcı nörotoksikite belirtileri ortaya çıkmaktadır. FA'nın hipokampus ve frontal korteks üzerinde toksik etki yaparak, her iki beyin bölgesinde nöronal dejenerasyon ve piknotik hücre oluşumuna neden olduğu da tespit edilmiştir.

Tıp alanında ise, FA'nın kullanımı laboratuvarlarda yoğunlaşmaktadır. Anatomide kadavranın tespiti ve bozulmadan uzun süre saklanması, histoloji ve patoloji laboratuvarlarında dokuların fiksasyon aşamasında kullanılmaktadır.

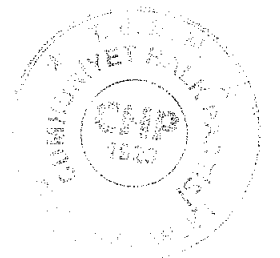
Formaldehid, yaygın kullanımının yanında insan sağlığına önemli zararlar içerir. Formaldehid üretiminin yapıldığı ya da kullanıldığı endüstriyel alanlardaki laboratuvarlarda çalışan meslek grupları ile anatomistler ve patoloğlar formaldehide ve dolayısıyla onun olumsuz etkilerine işlerinden dolayı aşırı maruz kalan kişiler üzerinde yapılan araştırmalarda, beyin kanseri, kan kanseri ve kolon kanserinden ölenlerin sayısında normal popülasyona göre bir artış olduğu gözlenmiştir. Bir çalışmada ise mesleki olarak formaldehide maruz kalan işçiler arasında akciğer kanserinden ölüm oranının %30 daha fazla olduğu belirtilmiştir. Yapılan deneysel araştırmalarla kanserojenik olduğu vurgulanan formaldehidin, solunum sistemi, sinir sistemi ve sindirim sistemi gibi birçok sistem üzerinde zararlı etkiler gösterdiği ortaya konmuştur. Üreme sistemi üzerinde de olumsuz etkiler gösteren formaldehidin, germinal hücrelere zarar vererek fertilite problemlerine yol açtığı, testis morfolojik yapısını bozduğu, sperm sayısı ve serum testosteron düzeylerinde azalmaya neden olduğu ifade edilmiştir.

Tıp Fakültelerinde Anatomi Anabilim Dalında ve FA'nın çok kullanıldığı makroskobik anatomi laboratuvarlarında, Tıbbi Patoloji laboratuvarlarında yapılan işler ve bu işlerde görevli çalışanlar ile formaldehid üretiminin yapıldığı ya da kullanıldığı laboratuvarlarda çalışılmasını gerektiren alanlardaki meslek gruplarından laboratuvar ortamında formaldehide ve dolayısıyla onun olumsuz etkilerine işlerinden dolayı aşırı maruz kalan çalışanlar bugüne kadar 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi kapsamında düzenlenmemiştir.

Bu kanun teklifi ile formaldehid (formalin) maddesi ile çalışan sağlık çalışanlarının ve formaldehid üretiminin yapıldığı ya da kullanıldığı laboratuvarlarda çalışılmasını gerektiren alanlardaki meslek gruplarından laboratuvar ortamında formaldehide ve dolayısıyla onun olumsuz etkilerine işlerinden dolayı aşırı maruz kalan çalışanların 5510 sayılı Kanunun ruhuna uygun olarak fiili hizmet süresi zammından ve aynı Kanunun 40 ıncı maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce formaldehid (formalin) maddesine maruz kalan işlerde fiilen çalışan personelin çalışma sürelerine karşılık gelen fiili hizmet süresi zammından

faydalandırılması ve bu işlerde çalışan personelin hak kaybına uğratılmaması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile formaldehid (formalin) maddesi ile çalışan sağlık çalışanlarının ve formaldehid üretiminin yapıldığı ya da kullanıldığı laboratuvarlarda çalışılmasını gerektiren alanlardaki meslek gruplarından laboratuvar ortamında formaldehide ve dolayısıyla onun olumsuz etkilerine işlerinden dolayı aşırı maruz kalan çalışanların 5510 sayılı Kanunun ruhuna uygun olarak fiili hizmet süresi zammından faydalandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Madde ile Kanunun 40 ıncı maddesinin yürürlüğe girdiğı tarihten önce formaldehid (formalin) maddesine maruz kalınan işlerde fiilen çalışan personelin çalışma sürelerine karşılık gelen fiili hizmet süresi zammından faydalandırılması ve bu işlerde çalışan personelin hak kaybına uğratılmaması amaçlanmaktadır

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40 ıncı maddesinin 2 inci fıkrasına 18 inci bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“19) Tıbbi Patoloji Laboratuvarları	Formaldehid (Formalin) maddesine maruz kalınan ortamda çalışanlar (Tıbbi Patoloji Uzmanları, Uzmanlık Öğrencileri, Teknisyenler)	60
20) Anatomi Anabilim Dalları ve Laboratuvarları	Formaldehid (Formalin) maddesine maruz kalınan ortamda çalışanlar (Anatomi Uzmanları, Uzmanlık Öğrencileri, Teknisyenler)	60
21) Diğer Laboratuvarlar	Formaldehid maddesine maruz kalınan ortamların bulunduğu laboratuvarlarda çalışanlar”	60

MADDE 2- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 49 –

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 40 ıncı maddenin ikinci fıkrasının 19 uncu, 20 nci ve 21 inci bentlerinde sayılan işlerde çalışmakta olanlara Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki çalışmaları karşılığında bu maddede belirlenen fiili hizmet süresi zammı uygulanır.”

